

12 / 2023

KOSMOS

Tijdschrift over de geesteswetenschap van Martinus

**De kosmische
winterzonne-
wende**

In memoriam

**Uit: Het
geïntellec-
tualiseerde
Christendom**

Inhoud

**De kosmische
winterzonnewende** **3**

In memoriam **13**

**Uit het boek: Het
geïntellectualiseerde
Christendom. Hoofdstuk 1 #8** **16**

**Klint Internationale Weken
2024: Programma** **22**

Colofon

KOSMOS – Tijdschrift over de geesteswetenschap van Martinus

Versijnt 4 keer per jaar

Jaargang 50 – 12 / 2023

© 2023 Martinus Instituut, Kopenhagen, Denemarken

Een uitgave van

Stichting Martinus Centrum, Den Haag

info@martinuscentrum.nl

www.hetderdetestament.nl

www.martinus.dk/nl

Prijs voor 4 nummers per jaar € 22,50

Informatiemateriaal wordt gratis toegestuurd.

IBAN: NL17 INGB 0002 6646 92

BIC: INGBNL2A

Redactie

Andreas Stroobant, Den Haag

Layout

Jan de With, Asperen

Druk

Happy Copy, Kopieer- & Printservice, Den Haag

Weergave van tekst- en beeldmateriaal uitsluitend na schriftelijke toestemming van het Martinus Instituut.

Informatie over het werk van Martinus

Het tijdschrift KOSMOS wordt uitgegeven om de lezer inzicht te geven in het wereldbeeld van Martinus (1890-1981), dat met zijn geesteswetenschappelijke analyses de lezer tot humaniteit en naastenliefde wil inspireren. Dit wereldbeeld, dat de geestelijke wetten en principes van het leven helder uiteenzet, heeft Martinus beschreven in zijn levenswerk: het Derde Testament. Het werd geschreven voor

mensen die een verklaring van het leven zoeken die zowel hun gevoel als hun intelligentie tevreden kan stellen, op verstand berust en logisch is. Martinus wilde zelf niet dat zijn werk tot de vorming van een sekte of vereniging zou leiden. Het is toegankelijk voor iedereen die de verklaring van de eeuwige levenswaarden in de vorm van logische gedachtenreeksen wil leren begrijpen.

De kosmische winterzonnewende

Martinus

Winterlandschap,
Andreas Schelfhout
(1787-1870)

We leven nu weer in de donkerste tijd van het jaar. We passeren binnenkort de kortste dag.

Omslag: Winterlandschap, Johan Bartold
Jongkind (1819-1891)

---

1. De beleving van contrasten in de gematigde zone van de aarde

We leven nu weer in de donkerste tijd van het jaar. We passeren binnenkort de kortste dag. Een van de wijdst verbreide feiten voor mensen die op onze breedtegraden wonen, is wel dat de dagen en de nachten niet het hele jaar door even lang zijn. We hebben lange lichte zomerdagen en korte donkere winterdagen en we hebben ook ervaren dat het tijdens de donkere tijd heel koud kan zijn, terwijl de zomerdagen warmer van temperatuur, ja, soms heel warm zijn. Het is ook een vaststaand feit voor ons dat er na de winter een zomer komt en na de zomer weer een winter, enzovoort. De levensbeleving van de mensen op onze breedtegraden is een afwisselende beleving van een donkerkoudeperiode en een licht-warmteperiode. Het is helemaal waar dat dit niet geldt voor de poolgebieden waar het permanent winter is, en voor de streken rond de evenaar waar een permanente zomer heerst. Maar noch in de ijsvlakten van de polen, noch in de door de zonverhitte gebieden rond de evenaar komt het leven in bijzondere mate tot ontwikkeling. In deze steken heeft de grootste ontplooiing van de menselijke geest niet plaats. We moeten de meer gematigde streken zien als de primaire plaats voor ontwikkeling en levensbeleving.

2. De jaarkringloop, de etmaalkringloop en de kringloop van ons eigen leven

Het afwisselen van licht en donker en koude en warmte in de gematigde streken van de aarde is er niet alleen ten behoeve van de fysieke ontwikkeling. Het is ook om de aandacht van de mensen te leiden naar een veel grotere ontplooiing van het principe van de afwisseling van duisternis en licht. Dat dit principe een fundamenteel kosmisch principe is en dat zonder dat elke levensbeleving totaal onmogelijk

zou zijn, wordt een feit naarmate de mensen zich kennis van de wetten van het leven eigen maken. Het contrastprincipe herhaalt zich in alle fundamentele levensverschijnselen en komt in grote en kleine kringlopen tot ontplooiing. Is ook het etmaal geen ontplooiing van een winter- en zomerprincipe in kleiner formaat? De nacht verteegenwoordigt de duisternis en kou van de winter en de dag is daarentegen lichter en warmer zoals de zomer. Deze twee contrasten: de tijdperken van licht en van duisternis of de winter- en zomerperiode, verschijnen bovendien in vier kleinere levensperioden die we kennen als de begrippen 'winterzonnnewende' of de culminatie van de winter, de 'lente-evening' als de overgangperiode, de zomerzonnnewende of de culminatieperiode van de zomer, waarna de herfstevening of de overgang naar de nieuwe winter volgt. Jaar na jaar beleven de mensen dit ritme of deze kringloop van de seizoenen. Ook de etmaalkringloop kent zijn vier 'seizoenen' in kleiner formaat: middernacht, ochtend, middag en avond, waarin de contrasten van duisternis en koude versus licht en warmte in hun culminatie, in een toestand van afname, in hun latente toestand en in een toestand van toename voorkomen.

Ook in ons eigen leven vinden we de deze vier 'seizoenen', het kleine kind is het principe van de winter. Het is te vergelijken met de bladloze boom in het bos, in zich herbergt het de kiemen, zijn vermogens, om zich te ontplooiën en een bladerkroon te krijgen in de vorm van bewustzijn. De beginnende ontplooiing, de jeugd, vormt het principe van de lente.

Daarna bereiken we de rijpe leeftijd of volwassenheid die hetzelfde is als het principe van onze zomer. Dan zijn onze vermogens volledig tot ontplooiing gekomen om daarna af te nemen en over te gaan in de

---

**In ons eigen leven
vinden we vier
'seizoenen', het kleine
kind is het principe van
winter, een bladloze
boom in het bos**

---

ouderdom, die onze mentale en fysieke herfst is. Ons leven is ook een kringloop die berust op het universele of kosmische contrastprincipe.

3. Het contrastprincipe in de natuur en in het bewustzijn van de mens

Het gehele bestaan is dus georganiseerd in kringlopen die op contrasten berusten. Maar waarom is het zo georganiseerd? Wel, we moeten begrijpen dat iets uit contrasten moet bestaan, willen we het kunnen beleven. Elk ding wordt beleefd omdat het afwijkt van andere dingen in zijn omgeving. Als alles in het heelal hetzelfde was, bestond er absoluut geen heelal, bestond er geen stof of materie, bestond er geen levend wezen. Het bestaan van het heelal berust er juist op dat het in de vorm van louter contrasten verschijnt, contrasten in grootte, vorm, kleur, volume, gewicht, consistentie, enzovoort. En hoe zit het met ons bewustzijn? Bestaat dat niet uit gedachten, die stuk voor stuk een contrast vormen met de overige gedachten die we in onze geest hebben? Als al onze gedachten nuances uit één enkele trilling of golflengte bestonden, hadden we helemaal geen bewustzijn. Juist de rijkdom aan contrasten in ons gedachtenleven geeft onze levensbeleving coloriet. Wat we beleven – of we het nu door een microscoop zien of door een astronomische kijker, of rechtstreeks onze medemensen, dieren, planten en andere verschijnselen in de natuur waarnemen –

kan uitsluitend waargenomen en beleefd worden omdat het in een contrastverhouding verschijnt. En datgene waarmee we beleven, ons bewustzijn, kan alleen dezelfde golflengte als de omgeving om ons heen krijgen, omdat de ontwikkeling van ons bewustzijn ook op het contrastprincipe berust, net zoals al het andere dat een ontwikke-

---

De contrasten in het heelal zijn talrijk. Ze vertegenwoordigen een scala van het donkerste zwart tot het lichtste licht.

---

ling doormaakt en geschapen wordt. De contrasten in het heelal zijn talrijk. Ze vertegenwoordigen een scala van het donkerste zwart tot het lichtste licht. Omdat het bewustzijn, net zoals een schilderij of iets anders, alleen geschapen kan worden op basis van contrasten, is het dus een levensvoorwaarde dat ieder wezen contrasten kan beleven. Omdat het onmogelijk is om licht te beleven zonder kennis van de duisternis, moeten alle levende wezens daarom duisternis beleven. Zonder deze beleving geen enkele beleving van het werkelijke goddelijke licht dat Gods primaire bewustzijn, met andere woorden: liefde en wijsheid, is. Liefde en wijsheid zijn het primaire bewustzijn van het leven, terwijl haat en onwetendheid of naïviteit slechts een secundair bewustzijnsgebied vormen. Dat gebied vormt het kosmische embryonale stadium van het bewustzijn of van de levensbeleving. In deze bewustzijnstoestand zijn de levende wezens Gods leerlingen die door Hem een scheppingsproces doormaken met het doel om van hen de mens naar Gods beeld te maken.

4. De zones van duisternis en van licht

Wanneer het primaire leven een beleving is van het werkelijke goddelijke licht, kan dat alleen plaatsvinden in een zone waarin alle manifestaties licht zijn, maar waarin het duisterniscontrast toch vertegenwoordigd is. Hoe kan die speciale combinatie van licht en duisternis ontstaan? Dat kan wanneer de duisternis in het bewustzijn voorkomt in de vorm van ervaringen die in het verleden zijn opgedaan en daarmee aanwezig zijn in de vorm van kennis van de duisternis; kennis waardoor men de duisternis kan beoordelen en er met zijn door duisternis en lijden ontwikkelde liefdesvermogen afstand van kan nemen. De wezens van het licht zullen hierdoor in een aparte levenszone leven, omdat het geen zone van het licht zou zijn als zich daar ook wezens van de duisternis zouden bevinden. Laatstgenoemden komen in de zone van het licht of in Gods primaire bewustzijn, zodra ze de noodzakelijke ervaringen van de duisternis hebben opgedaan, zodat

hun bewustzijn het contrast bevat dat kan dienen als de noodzakelijke achtergrond voor het fonkelende licht van liefde en wijsheid. Er bestaan zodoende twee zones of werelden, één voor de onvolmaakte wezens en één voor de volmaakte wezens. De onvolmaakte wezens maken een schepping door op het fysieke bestaansvlak, terwijl de volmaakte wezens zich als Gods medewerkers op het geestelijke vlak bevinden. Naarmate de onvolmaakte wezens volmaakt worden, gaan ze over naar de geestelijke vlakken, om daar de rest van het bestaan in hun huidige ontwikkelingsspiraal te verblijven. Tot die volmaakt-houd bereikt is, moeten de betreffende wezens herhalingen van de ontplooiing van het kringloopprincipe en het contrastprincipe tijdens fysieke incarnaties beleven. Ze moeten in talloze variaties de herhaling van de seizoenen van het leven: kindertijd, jeugd, volwassenheid en ouderdom, beleven, totdat ze door deze kringlopen de ervaringen hebben ingewonnen en het liefdesvermogen hebben ontwikkeld die hen rijp maken voor het leven in hogere werelden.

5. De aardse mensheid in een kosmische winterzone

Waar bevinden de aardse mensen zich nu in Gods scheppingsproces van de mens naar zijn beeld? Ze bevinden zich in de culminatiezone van de duisternis. Ze zijn genieën geworden in het doden. Met hun atoombommen en kernwapens kunnen ze in enkele ogenblikken miljoenensteden met hun bevolkingen en cultuurschatten vernietigen. Ze hebben ook nog geen afstand genomen van de massamoord op dieren, omdat ze nog steeds slachtoffer zijn van het bijgeloof dat het een levensvoorwaarde voor de aardse mens is om dierlijk voedsel te eten. Ze weten nog niet dat een mens zal oogsten wat hij gezaaid heeft. Ze kennen de woorden van deze boodschap, maar ze vatten de inhoud ervan niet. Dat kan de mensen niet verweten worden; ze kunnen natuurlijk niet handelen naar kennis die ze niet hebben. Maar ze kunnen er aan de andere kant ook niet aan ontkomen dat ze deze kennis mettertijd krijgen en dat gebeurt door lijdenservaringen. Juist

deze gevolgen van het gedrag van de duisternis oogsten de mensen op dit moment in zo'n ruime mate dat hun levensstijlperk de dag des oordeels genoemd moet worden: een situatie die Christus voorspeld had. Is het niet zo dat de mensen met al hun kracht vechten tegen elke soort ziekte? En moeten ze niet steeds grotere ziekenhuizen bouwen zonder echter de ziekten uit te kunnen bannen? Waarom staat de Voorzienigheid toe dat er atoombommen geproduceerd worden? Zou het niet voorstelbaar zijn dat dat ook een schakel is in de vervulling van de wet van karma in de culminatiezone van de duisternis? De aardse mensheid maakt op het ogenblik een geforceerde ontwikkeling door om tot op de bodem te leren dat de fundamentele levenswet voor de mens (in tegenstelling tot het dier) het zesde gebod: 'Gij zult doden', is. Het zal voor de toekomst van de mensen van enorme betekenis zijn, wanneer ze door krijgen wat er allemaal onder dit gebod valt, en dat ze deze kennis proberen na te leven. Ze zullen leren begrijpen dat het gebod om God lief te hebben boven alle dingen en de naaste als zichzelf geen loze theorie is, maar een goddelijke wet voor wezens die niet willen behoren tot een rijk waar alleen het recht van de sterkste de wet voor het bestaan is. Het dierenrijk is zo'n zone en de wereld van de aardse mensen is nog slechts een verlengstuk van deze zone, zelfs een verlengstuk waarin de duisternis haar culminatie bereikt en waarin lijden, pijn, ziekte, verdriet en ellende floreren.

Dit alles is in principe hetzelfde als de duisternis en de kou van de winter. De duisternis is de onwetendheid en de kou is het gebrek aan liefdesvermogen. We kunnen hiermee de plaats van de aardse mensheid in het leven of bestaan vaststellen en daardoor ook haar kosmische toekomst voorspellen. Hoewel de mensheid zich binnen het culminatiegebied van de duisternis – dus de winterzone van

---

De duisternis is de onwetendheid en de kou is het gebrek aan liefdesvermogen

---

Winterlandschap met schaatsers, Johan
Bartold Jongkind (1819-1891). Tekening uit de
collectie Teylers museum, Haarlem.

een grote kosmische kringloop – bevindt, is zij toch zo ver gekomen dat haar situatie gekarakteriseerd kan worden met het oude spreekwoord: ‘Als de dagen lengen, gaat de winter strengen.’ Het licht in de zin van kennis en wetenschap neemt sterk toe, maar aan warmte, naastenliefde, ontbreekt er nog veel. En liefde kan niet op universiteiten en opleidingscentra geleerd worden. Die kunnen we alleen in de eigen school van het leven leren door de lotsvorming van het ene leven naar het andere.

6. Het licht wordt in de duisternis geboren

Wanneer we nu kerstmis vieren, vieren we de geboorte van een kosmische lentebode op onze planeet. Maar we vieren ook het feit dat wat Christus voorspelde, in het gemoed van elke afzonderlijke mens aanwezig is. 'Het koninkrijk der hemelen is in u', zei hij. Wat is het koninkrijk der hemelen? Dat is de kiem van kosmisch licht en van kosmische warmte, het zijn de ervaringen van de mensen en het is hun liefdesvermogen. Daarvan hebben we nu misschien nog niet zo veel, maar het is er. En het is de bedoeling dat dit liefdesvermogen zal groeien. Misschien denkt u dat dit niet zo gemakkelijk is, omdat de duistere wereld waarin u leeft u zonder meer provokeert tot duistere gedachten en handelingen. Maar het licht zal in de duisternis geboren worden en ook al is het geen gemakkelijke geboorte, het is misschien toch iets gemakkelijker dan u denkt. Christus heeft de mensen ook een voorbeeld gegeven voor wat

je kunt doen, wanneer je vindt dat de moeilijkheden je krachten te boven gaan. Hij bad God om hulp en zei: 'Wat ik doe, doe ik niet uit mezelf, maar door de Vader in mij.' Hij stond midden in de kosmische winterse duisternis en kou van onze wereld

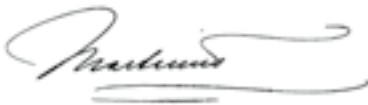
in verbinding met het goddelijke licht, dat wijsheid en liefde is. Zijn bewustzijn vertegenwoordigde de kosmische lente-evening en dat kan het bewustzijn van elke aardse mens mettertijd ook gaan vertegenwoordigen. Deze mens kan met zijn gedachten, gevoel en handelingen het dodelijke karakter van de winter om zich heen verspreiden, maar hij kan ook proberen de winter in zijn eigen gemoed te overwinnen door God lief te hebben, wat het beste gebeurt door begrip voor, vergeving van en liefde jegens de naaste. Door mijn kosmische analyses zullen de mensen kunnen leren dat deze naaste niet alleen bestaat uit

---

Hij bad God om hulp en zei: 'Wat ik doe, doe ik niet uit mezelf, maar door de Vader in mij.'

---

hun medemensen, ook de planten en dieren behoren daartoe. En de myriaden cellen en nog kleinere deeltjes in ons eigen organisme zijn in feite allemaal levende wezens. Die kunnen we liefhebben door positieve menselijke, intellectuele en liefdevolle gedachten door ons zenuwstelsel te laten stromen en door geleidelijk aan onze gewoonten te veranderen met betrekking tot wat we ons organisme als voedsel aanbieden. Met zo'n levensinstelling en beginnend gedrag gaan we – ook onszelf – liefhebben op een manier die in harmonie is met de goddelijke stralenpracht van de alliefde. In het kerstevangelie wordt gesproken van vrede op aarde in de mensen een welbehagen. Dat is een belofte die in de toekomst in vervulling zal gaan. Niet door wonderen of bovennatuurlijke verschijnselen, maar doordat de kosmische lente-evening in de ziel van de individuele mens ontkiemt en die is daar al in de vorm van een klein kerstkaarsje.

Het artikel 'Kosmisk vintersolhverv' is een lezing die Martinus gegeven heeft in het Martinus Instituut te Kopenhagen op maandag 17 december 1962. Het manuscript voor de lezing is bewerkt door Mogens Møller. De bewerking is goedgekeurd door Martinus. Voor het eerst gepubliceerd in de Deense Kontaktbrev nummer 25, 1966. Artikel-id: M1080.

In memoriam

Marijke van der Woude

Joke Kuntze

Andreas Stroobant

Ik was nog maar net 22 toen ik in Amsterdam in 1971 een lezing hoorde over Martinus, van Mogens Møller in het Duits. In de loop van een paar jaar leerde ik een aantal mensen kennen die ook geïnteresseerd waren in de geesteswetenschap van Martinus. Hieronder Marijke van der Woude, later gehuwd met de schilder Tom Bendervoet, en Joke Kuntze. Beiden zijn dierbare

vriendinnen geworden. Zo'n lange tijd dat ze een deel van mijn leven geworden zijn en het lijkt of ze er altijd geweest zijn.

Na de oprichting van de Stichting Martinus Centrum te Den Haag op 17-12-1986 waren Marijke en Joke twee van de vijf bestuursleden. We zagen elkaar op studieavonden in de periode van oktober tot juni, door alle jaren heen. Met

Joke ben ik heel vaak naar Klint gereden om deel te nemen aan de internationale weken. Ik denk dat zij sinds 1973 niet heel veel zomers gemist heeft. Wat genoot Joke van zon, zee en wolkenluchten, en het samenzijn met geestverwanten. En fietsen door het lieflijke Deense landschap. Marijke is ook een flink aantal jaren naar Denemarken getogen, samen met Tom. Hij had als schilder contact gekregen met een artistieke kring buiten het Martinus Centrum.

Voor de laatste jaren heb ik Marijke veel bezocht. Met het klimmen der jaren werd het lopen een probleem. Uiteindelijk ging het thuis niet meer en is zij een korte periode in een verpleeghuis opgenomen geweest. In de zomer van 2022 is Marijke overleden, kort nadat de verzorging haar in bed had gelegd. Tot op het laatste moment helder van geest en altijd paraat met het wereldbeeld van Martinus op de achtergrond de situatie in de wereld te bespreken. Martinus betekende veel voor haar. Zij heeft de Stichting altijd financieel ondersteund en deze ook in haar testament opgenomen. We

zijn Marijke daar heel dankbaar voor.

Ook met Joke is het contact de laatste jaren intensiever geworden, door de coronatijd, het ouder worden en het minder mobiel worden. Als dan een gevoel van eenzaamheid je dreigt te bekrui- pen is de telefoon een dankbaar communicatiemiddel. Na een korte periode van toenemende immobi- liteit is Joke in de zomer van 2023 overleden. Ook voor haar gold dat het gedachtengoed van Martinus van grote betekenis is geweest, zoals zij op het laatst een goede vriend heeft verteld.

Twee dierbare mensen hebben het fysieke vlak verlaten. We hebben allemaal aan hen gedacht, in de hoop dat de overgang van de fysieke wereld naar de geestelijke zonder al te veel problemen verlo- pen is.

Martinus heeft zo zijn best gedaan om ons duidelijk te maken dat we niet bang voor de dood hoeven te zijn. Dat kon hij makkelijk zeggen. Voor hem was het een intuïtieve zekerheid dat een wezen een eeuwig levend wezen is. Dus je

sterft niet, maar neemt eendeloos verschillende verschijningsvormen aan. Voor ons niet kosmisch ingewijde mensen is dat nog maar theorie. Met ons verstand kunnen we beseffen dat een lichaam onbruikbaar, zeg maar versleten, is en we ons ook niet meer zo thuis voelen op aarde. Martinus zei dat men zich uiteindelijk een gast kon gaan voelen op aarde en haar niet meer zo als een thuis kon ervaren. Naast te proberen de angst weg te nemen voor degene die sterft, heeft Martinus ook begripvol geschreven over de achterblijvers. Natuurlijk wordt een band van genegenheid op het fysieke vlak doorgesneden. En dat is een gemis. Maar de genegenheid blijft, het is een geestelijke verbinding die tijd en ruimte overstijgt. Je kunt elkaar op het geestelijke vlak ontmoeten. Alleen weet je dat niet, tenzij het in de vorm van een droom tot in je dagbewustzijn doordringt.

Dat de band met iemand niet door de dood verbroken wordt, kan ook op een andere manier een troost zijn. Je kunt elkaar weer ontmoeten. Een inleidende opmerking

op een bijeenkomst, feest, receptie, lezing, enzovoort, om in contact te komen met een interessant persoon zou kunnen luiden: 'Kennen wij elkaar niet ergens van?' Die opmerking zou wel eens een veel grotere dimensie kunnen hebben dan we geneigd zijn te denken. We hebben een persoonlijk karma, maar ook een collectief karma. We incarneren in groepen. Martinus schijnt tijdens een gezelligheidsbezoek wel eens – zeg maar off the record – opgemerkt te hebben dat we niet echt veel nieuwe mensen ontmoeten. Maar dat moet je natuurlijk wel flink ruim zien (neem ik aan).

Marijke en Joke, in onze gedachten zijn jullie er en we kijken met dankbaarheid terug op de tijd die we samen konden optrekken. <<

Uit het boek: *Het geïntellectualiseerde Christendom*

Martinus

Hoofdstuk I

De wederkomst van Christus

Ofschoon Christus niet wederkeert in de verschijning van een fysieke persoonlijkheid, betekent dit niet dat hij niet nog steeds Gods sturende hand is in het gehele wederkomstgebeuren, dat wil zeggen in het nu komende, nieuwe christelijke wereltijdperk. Dit bestaat uit de stralen van het eeuwige licht dat aangestoken werd in een stal in Bethlehem, toen de Christusster bijna twee duizend jaar geleden aan de hemel straalde. De stralen kwamen vanuit een pasgeboren kindje. Dit pasgeboren kindje was de wereldverlosser Christus. Hij groeide op en werd de wereldverlosser voor de mensheid en maakte van de stralen van het eeuwige licht de grootste wereldgodsdienst op aarde. Die noemen we het christendom. Een paar duizend jaar vóór het Christusgebeuren vond op de berg Sinaï het Mozesgebeuren plaats. Hier kreeg een door God speciaal uitverkoren volk via Mozes van bovenaardse wezens de tafelen van de wet: de tien geboden, overhandigd. Deze geboden en de profeten bevorderden de aanbidding van de ene, almachtige God en het afzien van heidendom of afgoderij (Exod. 19/20). Deze geboden waren echter niet genoeg om de mens naar de vervolmaking tot Gods beeld, als zijn gelijkenis te leiden, maar het zorgde er wel voor dat een bepaald aantal mensen zich zo ontwikkelden dat ze op het instinctieve vlak de allereerste zwakke impulsen voor een heel nieuw gedrag konden ontvangen. Daarom liet Christus

zich op het fysieke vlak incarneren en openbaarde hij het eeuwige licht in een afgezwakte uitdrukkingsvorm, die in harmonie was met het toenmalige vermoedensvermogen van de mensen, waardoor ze min of meer in de uitspraken van de wereldverlosser konden geloven zonder intellectuele bewijsvoering. Ze waren qua intelligentie nog veel te weinig ontwikkeld om de missie van de wereldverlosser intellectueel te kunnen begrijpen, maar de liefdevolle wonderdaden hielpen ook in hoge mate om het geloof in zijn identiteit en verkondiging te versterken. Uit deze verkondiging ontstond, zoals vermeld, de wereldgodsdienst het christendom. Maar niet alleen de verkondiging van het licht en de wonderbaarlijke genezingen waren de missie van Christus. Hij was ook Gods model voor Gods schepping van de mens naar zijn beeld, als zijn gelijkenis. Hij moest niet meer 'een oog voor een oog' of 'een tand voor een tand' of 'een hand voor een hand' verkondigen. Nu moest Christus de vergeving van niet slechts zevenmaal maar tot zeventig maal zevenmaal openbaren als een toekomstige wereldbeschaving. Deze beschaving luidde hij onder andere in met zijn kruisiging (Matth. 27:33-56) en de bergrede (Matth. 5:1-12).

Nu is de tijd gekomen dat de mensheid volledig van beschaving of levensfundament zal veranderen. In het dierenrijk en het onvolmaakte mensenrijk is het levensfundament van de levende wezens aanval en verdediging geweest, wat in feite wil zeggen oorlog, die weer een sabotage van het leven is. We zien hoe de dieren als levensvoorwaarde aan deze sabotage onderworpen zijn, omdat hun fysieke organismen of lichamen in hoge mate wederzijds levensnoodzakelijk voedsel voor elkaar zijn. Daarom is het fysieke organisme ook geschapen als oorlogstuig. Het is bedoeld voor zowel verdediging als aanval. Maar als we denken dat de dieren alleen bestaan met als enige doel om voedsel voor elkaar te zijn, dan vergissen we ons enorm. Als dat het geval was zou God culminerend satanisch zijn. Het dierenrijk is een absoluut onontbeerlijk stadium in Gods schepping van de mens naar zijn beeld, maar hoewel de dieren in deze diepe duisternis leven,

#8

zijn ze toch niet van God verlaten. Door de paringsdrift en het nakomelingengebied beleven de dieren iets van Gods liefdesvlam, ook al wordt die kunstmatig in stand gehouden door een orgaanwerking. Maar de dieren ontwikkelen zich verder om ten slotte een mensachtig organisme te krijgen, gaan rechtop lopen en de voorpoten worden geleidelijk aan armen en handen. Met dit mensachtige organisme krijgt het wezen het vermogen om zijn aanvals- en verdedigingsmiddelen zelf te vervaardigen. Het ontwikkelt zich ertoe om pijl en boog en andere primitieve wapens te maken. Het begint ervaringen op te doen en gaat eveneens over deze ervaringen nadenken. Het begint te vermoeden dat er hogere wezens achter de processen in de natuur moeten bestaan. In hun eerste, zeer primitieve toestand kunnen ze zich deze machten alleen voorstellen naar hun eigen beeld, maar alleen in een veel groter en machtiger formaat. Later toen ze verder ontwikkeld waren, verschenen Mozes en de profeten en nam de mensheid afstand van het geloof in meerdere goden en kwam zij tot het geloof in de ene en almachtige, ware God. In het Joodse volk kwamen geleidelijk aan mensen voor die zo ver in hun ontwikkeling gekomen waren dat Christus zich bij hen kon laten incarneren. Daarmee ontstond de christelijke wereldgodsdienst. Maar omdat de mensheid nog hoofdzakelijk op het instinctmatige vlak leefde en onintellectueel was – de gewone man kon niet lezen en schrijven – kon Christus hun natuurlijk niet op een wetenschappelijke manier in een intellectuele vorm over God en het heelal vertellen. Hij moest zich ertoe beperken om hun over het gedeelte van het christendom te vertellen dat ze met hun instinctmatige vermoedens konden accepteren. Daarom werd het christendom verteld in dogma's en gelijkenissen, die de mensen met hun instinct konden bevatten of vermoeden en waarin ze daarom konden geloven. Het vermogen om te geloven was daarom destijds absoluut nodig. Christus wist heel goed dat het vermogen om in de dogma's te geloven niet het eindresultaat was van Gods schepping van de mens naar zijn beeld. Hij was juist op aarde gekomen om de men-

sen in het gedrag van de alliefde in te wijden. Hij liet zien dat je zelfs tijdens een kruisiging je beulen moest vergeven. Zijn gehele gedrag toonde de mensheid welke bovenaardse macht en vermogens je als de volmaakte mens naar Gods beeld, als zijn gelijkenis bezit. Heeft hij, zoals eerder aangegeven, juist niet gezegd: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde' (Matth. 28:18). Hoe zou de volschapen mens anders naar Gods beeld moeten zijn?

De duisternis die zal plaatsvinden gelijktijdig met de wederkomst van Christus. De Trooster of Voorspreker, de Heilige Geest in de vorm van Het Derde Testament

8. Christus wist heel goed dat de christelijke wereldgodsdienst niet voldoende kon zijn om de mens naar Gods beeld te voltooien. Hij wist dat de mensen een enorme ervaringsbeleving moesten doormaken om de bewustzijns capaciteit te krijgen die hij zelf had. Daarom kon hij een godenschemering of dag des oordeels voorspellen omdat die de culminatie was van het gedrag dat nodig was opdat de wezens volschapen zouden kunnen worden naar Gods beeld. In dit culminerende lijdens-tijdperk zouden de mensen in een situatie geraken waarin ze zouden roepen om een gedrag dat hen kon bevrijden uit het overheersende hellevuur van de godenschemering of ragnarok en dat hun vrede, geluk en zaligheid kon geven. Daarom wist hij dat God die vraag zou horen en met zijn geest het hellevuur zou doen doven, als de tijd daarvoor rijp was en het antwoord op de grote vraag van de mensen naar het bestaan van het lijden of naar de oplossing van het mysterie van de godenschemering of ragnarok door de mensen begrepen kon worden. Christus beschreef die tijd onder meer zo: 'Doch wanneer u hoort van oorlogen en geruchten van oorlogen, wees dan niet verontrust. Dat moet geschieden, maar het einde is het nog niet. Want volk zal opstaan tegen volk en koninkrijk tegen koninkrijk. Er zullen nu hier dan daar aardbevingen zijn en er zullen hongersnoden wezen. Dat is het begin van de weeën', 'En een broeder zal zijn broeder overleveren

#8

ten dode en een vader zijn kind; en kinderen zullen opstaan tegen hun ouders en hen ter dood brengen', 'Wee de zwangeren en de zogenden in die dagen' (Marc. 13:7-8, 12, 17). Christus zegt met deze woorden dus dat de wederkomstgebeurtenissen van Christus gelijktijdig zullen plaatsvinden met de godenschemeringsgebeurtenissen. En waar heeft de wereld niet al een godenschemering gezien?

We hebben al aangeroerd dat de wederkomst van Christus niet Christus zelf is maar de Trooster of Voorspreker, de Heilige Geest die de oplossing van het Christusmysterie is. Is het christendom dan een mysterie voor de mensen? Ja! Het ware en werkelijke verhaal van het christendom is tot nu toe een onopgelost raadsel voor de mensen. Er is in feite maar een heel klein gedeelte van het christendom aan de mensheid verkondigd en dat was niet in de vorm van een feit of wetenschap. De mensen hadden alleen instinctmatige vermoedens over het bestaan van hogere machten of van God. Bij hen was humaan gevoel, intelligentie noch intuïtie dermate ontwikkeld dat ze de

Citaat

In het kerstevangelie wordt gesproken van vrede op aarde in de mensen een welbehagen. Dat is een belofte die in de toekomst in vervulling zal gaan.

Martinus

Tekening van Rembrandt van Rijn (1606-1669)

hoogste waarheid van het leven in intellectuele vorm of bewoording konden ontvangen. Daarom moest Christus erin volstaan om over de hoogste waarheden van het leven te vertellen met adviserende dogmatische uitdrukkingen, symbolen of gelijkenissen, die de mensen met hun instinct konden vatten en er daardoor in konden geloven. Maar Gods schepping van de mens naar zijn beeld was niet iets waarin de mensen alleen zouden moeten blijven geloven. Het moest wakkere dagbewuste kennis of feitelijkheid voor ieder mens worden. Dat was het goddelijke sprookje, dat was het ‘vele’ dat Christus te vertellen had, maar dat de mensen destijds niet intellectueel verteld kon worden. Daarom zal het hier als de Trooster of Voorspreker, de Heilige Geest, als Het Derde Testament van het Bestaan, gemanifesteerd of geopenbaard worden.

>>> WORDT VERVOLGD

Klint Internationale Weken 2024

Programma van de internationale weken 5 & 6 – Klint zomer 2024

Week 5, van zondag 28 juli tot en met vrijdag 2 augustus.

Inspiratie en levensvreugde

Wat inspireert ons en geeft ons levensvreugde? Die vraag is bepalend voor zowel onze gezondheid als het ervaren van de zin van het leven. Inspiratiebronnen zijn heel individueel en veranderen in de loop van de ontwikkeling. Kunstenaars, pioniers, hervormers, sociale en humane projecten en wetenschappelijke ontdekkingen verrijken de mensheid en de individuele mens. Hoe maken we het best contact met onze ontwakende intuïtie en scheppingsvreugde?

zo 28 juli Materie of leven – *Jens Christian Hermansen*

ma 29 juli Slaap en dood – *Lene Jeppesen*

di 30 juli De bescherming van het leven en van de gezondheid – *Edly Grape*

wo 31 juli Liefde en seksualiteit – *Olav Johansson*

do 1 aug Inspiratie en intuïtie – *Kenneth Ibsen*

vr 2 aug Leven om te dienen – *Karin Jansson*

Week 6, van zondag 4 augustus tot en met vrijdag 9 augustus.

Van krijgskunst naar levenskunst

Na iedere oorlog worden er meer pacifisten geboren. Vroeger was de krijgskunst de edelste kunstsoort. Al het leed dat door de eeuwen heen het resultaat van de oorlogen en conflicten is geweest, heeft gezorgd voor een toenemend medegevoel en toenemende aandacht voor onze naaste. Vredesliga's en onderzoek naar humane conflictoplossing en een rechtvaardige verdeling van de waarden groeien. De liefde zal wetenschap, kunst, landbouw, economie, enzovoort veranderen in zorg voor allen.

-
- zo 4 aug De pedagogiek van contrasten – *Søren Olsen*
ma 5 aug De stuiptrekkingen van het nationalisme – *Inger Sørensen*
di 6 aug Het vaste punt achter alle transformatie – *Pernilla Rosell*
wo 7 aug Was Jezus de eerste communist ter wereld – *Micael Söderberg*
do 8 aug Moed en vergeving – *Anne Pullar*
vr 9 aug Liefde voor al wat leeft – *OleTherkelsen*

De lezingen 's morgens om 9.30 uur worden simultaan vertaald naar het Zweeds/
Deens, Engels, Duits en Nederlands

Lezingen in het Engels, 19.00 uur

Week 5

- zo 28 juli The art of living – *Anne Külper*
ma 29 juli A polarised world – *Karin Jansson*
di 30 juli En evening of art
wo 31 juli The need for a spiritual science
do 1 aug Family life and creativity – *Anne Pullar*
vr 2 aug Entertainment

Week 6

- zo 4 aug Mental illness and evolutionary crises – *Sören Grind*
ma 5 aug Life as education and entertainment – *Mary McGovern*
di 6 aug An evening of art
wo 7 aug The age of experimentation – *Tryggvi Gudmundsson*
do 8 aug Balancing compassion and reason – *Pernilla Rosell*
vr 9 aug Entertainment

Het Engelse programmaboekje voor de internationale weken staat op de website
martinuscentrum.nl/studie/martinus-centrum-klint en op martinus.dk/en/courses-and-lectures

De Achterkant

Van links naar rechts: Iet, Marijke, Dieter, Joke J. en Joke Kuntze

Het bestuur van
Stichting Martinus Centrum, Den Haag
wens alle betrokkenen bij het werk van Martinus

Fijne Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar

